

UNA POESIA DE MOSSÈN
PERE RIBOT PREMIADA
ALS JOCS FLORALS DE
SANT CELONI DE 1946

CARLES ALBESA

Fa anys l'atzar em posà a les mans dues poesies inèdites de Pere Ribot, que vaig donar a conèixer en sengles articles publicats als volums 16 i 18 d'aquestes *Monografies del Montseny*.

Novament l'atzar m'ha permès accedir a una composició desconeguda del rector de Riells, que m'ha pervingut per mitjà d'un amable lector, el senyor Martí Majó, el qual m'ha facilitat també el cartell i el veredict del jocs florals en què resultà premiada.

Mossèn Pere la presentà, amb el títol de *La mare morta*, als Jocs Florals de Sant Celoni, que es convocaren com un dels actes de la Festa Major de l'any 1946, i hi obtingué el premi extraordinari concedit a la millor poesia que cantés l'amor maternal.

El premi, ofert pel senyor Miquel Barba Miracle i dotat amb mil pessetes (l'import més alt junt amb el de la Flor Natural), no figurava inicialment al cartell dels jocs. Desconeixem el destí que donà el guardonat a aquesta quantitat. Sabem, en canvi, que les 25.000 pessetes del Premi de Poesia Óssa Menor, que guanyà quatre anys després, les dedicà a pagar el nou altar del temple de Sant Martí de Riells.

Si ens fixem en el cartell d'aquests jocs florals, que il·lustra el present article, veurem que eren uns «*juegos florales*» i que els treballs que s'hi presentessin havien d'estar «*escritos en el idioma nacional o en el de la región, salvo los que aspiren al reseñado en segundo lugar* [Englantina, en exaltació de la pàtria], *que deberán serlo en aquél*». (No fos cas que algú s'equivoqués de pàtria!)

El president del jurat qualificador va ser Tomàs Caballé i Clos, que pronuncià el discurs de gràcies. Joan Majó i Guerris, pare del meu informador, actuà de secretari i Tomàs Roig i Llop, de mantenidor.

Roig i Llop recorda (*El meu viatge per la vida. 1939/1975*. Barcelona: 2005) que va animar Carles Fages de Climent, que tenia parents a Sant Celoni, a participar-hi, i que aquest se sentí molest amb ell pel fet de no haver estat premiat. També es molestà Josep Tarín Iglesias, perquè ningú no s'interessà per la seva salut després d'haver caigut quan anava a recollir el seu premi.

Heus ací la poesia de Pere Ribot:

La mare morta

Cansada de la lluita de la vida,
oh, mare, com decau ton ardiment!
Ets com una viola esmortuïda,
provada a tota prova de turment.

L'espòs que enyora ta presència encara,
que ha fet amarga l'hora de la mort;
els fills, que senten la buidor de mare,
com un ocell sens niu, naus sense port;

que la teva ombra encara els afalagui!
que per l'estança sentin el teu pas!
I quan la mort la seva vida apagui,
que sentin la fermesa del teu braç.

Té cada dia el seu record. Que sia,
el teu, port de bonança entre els perills
—oh dona forta, Teresa Maria—
estampa de la mare dels teus fills.

Les llàgrimes que salten de la galta!
L'enyor de la teva ombra, i els teus mots!
Oh dolça! Tu que vius de Llum tan alta,
i tan a prop de Déu, prega per tots!

Prega a Déu pels teus fills, oh dona forta,
i els doni l'esperança valiment,
oh esposa, oh mare que no ets pas morta,
que vius la vida perdurable. Amén.

Situada cronològicament entre el fins aleshores únic llibre de Ribot, *Laetare* (1935), que significà la seva revelació com a autor de poesia religiosa («ja tenim el Paul Claudel català», exclamà Josep M. de Sagarra), i la seva segona obra, *Llengua de foc*, guardonada el 1950 amb el I Premi Poesia Óssa Menor i que el consagrà com a renovador de la poesia religiosa al nostre país, la composició anterior és segurament una de les poques excepcions del seu estil poètic. Un estil, una forma d'expressió literària, que ell havia explicat més d'una vegada i que es pot sintetitzar en una frase que digué en el curs d'una entrevista que li va fer Xevi Planas (*Revista de Girona*, març-abril de 1992): «Jo he sacrificat la popu-

Juegos Florales de San Celoni

CONVOCATORIA

La Comisión Organizadora invita a los poetas y prosistas españoles a participar en los Juegos Florales que, D. M., se celebrarán en el Ateneo de esta Villa, el día 9 de septiembre próximo, formando parte del programa de la Fiesta Mayor.

Temas y Premios

FLOR NATURAL y 1.000 pesetas. Premio de Honor y Cortesía, ofrecido por D. Joaquín Rodríguez Barrera, a la mejor poesía que cante el Amor.

ENGLANTINA, 500 pesetas, donada por el Magnífico Ayuntamiento de esta Villa, a la mejor composición poética en exaltación de la Patria.

VIOLETA, 500 pesetas, ofrecida por el M. I. Doctor Rdo. D. Francisco Fradera Vallés, Pbno., Ecónomo y Arcipreste de San Celoni, a la poesía que mejor cante a Nuestra Señora del Puig de Bellver.

Premio de 500 pesetas, donado por las Administradoras del Altar de Nuestra Señora del Puig de Bellver, al mejor trabajo en prosa sobre el tema: *La fuente de toda la Grandeza de María en el orden de la Naturaleza, de la Gracia y de la Gloria, está en su Maternidad Divina.*

Premio de 250 pesetas, cedido por «Industrias Montseny, S. A.», al mejor canto al Montseny.

Premio de 300 pesetas, ofrecido por el Ateneo de San Celoni, a la mejor monografía histórica de esta Villa.

Premio de 300 pesetas, donado por la Caja de Pensiones para la Vejez y de Ahorros, a la mejor poesía en elogio a la Ancianidad.

Premio de 250 pesetas, ofrecido por D. Rosendo Font, al mejor estudio sobre el presente y porvenir de las Industrias Forestales de la comarca celonesa.

Premio de 250 pesetas, cedido por un Grupo de Sardanistas, a la mejor composición poética en exaltación de la Sardana.

Premio de 250 pesetas, ofrecido por la Agrupación de Antiguos Alumnos del Colegio de Nuestra Señora del Puig (H. H. de las Escuelas Cristianas), al mejor trabajo en prosa sobre la vida cultural de esta Villa.

Premio de 300 pesetas, donado por D. José Taulats, a la mejor monografía sobre el desarrollo industrial y comercial de San Celoni en la actualidad.

Premio de 250 pesetas, cedido por el Banco Hispano-Colonial, a la mejor composición lírica de tema libre.

Premio de 250 pesetas, ofrecido por D. Marín Domenech Forns, a los mejores *Goigs*, en alabanza de San Martí de Tours.

CONDICIONES

Los trabajos presentados deberán ser originales e inéditos y estarán escritos en el idioma nacional o en el de la región, salvo los que aspiren al reseñado en segundo lugar, que deberán serlo en aquél.

— Todas las composiciones deberán ser mecanografiadas a doble espacio y sin firma, y se remitirán, *por duplicado*, antes del día 26 de agosto próximo, a nombre del Secretario del Jurado (Plaza de España, n.º 29 - San Celoni), acompañadas de un sobre cerrado que contendrá el nombre y domicilio del autor y en el exterior el título y lema del trabajo.

— El acto se celebrará, como queda indicado, el día 9 de septiembre próximo, a las 5 de la tarde, con la valiosa colaboración de la *Schola Cantorum*, dirigida por el Maestro D. Esteban Mogas, y de la Orquesta *La Lira de San Celoni*. Terminada la fiesta, la Reina y las señoritas de su Corte de Honor harán ofrenda de la Flor Natural a Nuestra Señora del Puig de Bellver, Patrona de esta población.

El Jurado Calificador: *Presidente*, D. Tomás Caballé Clos. - *Vocales*, M. I. Dr. Rdo. D. Francisco Fradera Vallés, Ecónomo y Arcipreste de esta Villa; D. Tomás Roig Llop; D. José M.ª Alfara Castañeda; D. Rosendo Pelleri Casellas; D. Federico Alfonso Orfila. - *Secretario*, D. Juan Majó Guerris.

Actuará de *Mantenedor* de la Fiesta, D. Tomás Roig y Llop, y pronunciará el *Discurso de gracias*, D. Tomás Caballé y Clós.

San Celoni, julio de 1946.

COMITÉ DE HONOR: Muy Ilustre Doctor Rdo. D. Francisco Fradera y Vallés, Ecónomo y Arcipreste de San Celoni. - Ilre. Sr. D. José M.ª Riera y Alfara, Alcalde de esta Villa. - Ilre. Sr. D. Juan Planas y Boix, Teniente de Alcalde y Jefe Local de P. E. T. y de las J. O. N. S. - D. Pedro Falcó y Oliver, Jefe del D. de la Guardia Civil de esta localidad. - Ilre. Sr. D. Alfonso Ardura y Valdés, Juez Comarcal. - Doctor D. Pedro Nolasco Barri y Draper.

La Comisión Organizadora: *Presidente*, D. José M.ª Alfara Castañeda. - *Vocales*, D. Esteban Mogas Fustells; D. Miguel Barba Miracle; D. Antonio Matas Pou; D. Pedro Pena Padró; D. Alfonso Moncanut Geli. - *Señoritas*: Josefa Pou Santamaría; María Coll Majó; Mery Riera Vallet; María Angeles Torras Coll; Concepción Blume Plaza. - *Secretario*, D. José Domenech Agell.

laritat i he agafat un to que serà incompès per la majoria. No he volgut tenir claca. A mi no em faran mai "escriptor del mes", ni m'interessa, perquè sóc jo, i prou, amb la meua psicologia humana i cristiana. He intentat escriure una poesia catalana, catòlica i d'esperit universal, que fos per a minories, i fugir del folklore de la poesia de floreta, arengada, espadenya, barretina i porró». Per Josep Pla, un del mèrits de Ribot és haver reaccionat contra la poesia fàcil –falsos verdaguers, imitadors de Sagarra– que tant abunda en les nostres lletres.

Dit això, afegiré que *La mare morta* em sembla una poesia molt digna, pertinent per agradar al jurat d'uns jocs florals i molt idònia per «tenir claca». Era una condició indispensable si l'autor volia guanyar les mil pessetes del premi, el destí de les quals sospitem ara quin podia ser, sobretot si tenim en compte l'estat gairebé ruïnós en què es trobava, després de la Guerra Civil, el temple de la parròquia de Sant Martí de Riells que ell regia.

Una darrera puntualització: el títol de la composició premiada no al·ludeix a la mare del poeta, que visqué fins a la darrereria de l'any 1955 i el nom de la qual no era Teresa Maria sinó Encarnació.

Per l'interès que pot tenir per a la història dels Jocs Florals de Sant Celoni, resumeixo el veredict del certamen que ens ocupa, que si no m'erro té l'antecedent en els celebrats l'any 1933 i en el humorístics de 1923:

–Flor Natural, Josep Gimeno i Navarro: *Paraules a una núvia*.

–Englantina, Manuel González Hoyos, de Santander: *Cabalgada heroica*.

–Viola (desert, adjudicat a tema lliure), Jaume Garcia i Estragués: *Comunió espiritual*.

–Premi Extraordinari, Pere Ribot i Sunyer: *La mare morta*.
Accèssit, Carles Alvarez i Gibarran: *Mater Dolorosa*.

–Altres premis :

• *La fuente de toda la grandeza de María en el orden de la naturaleza, de la gracia i de la gloria, està en su maternidad divina* (prosa, no consta l'autor).

• Josep Tharrats: *Montseny*.

• José Tarín Iglesias: *San Celoni, la villa de la regia entrevista* (prosa).

• Francesc Castells: *Els vells*.

• *El gentil desvetllament* (no consta l'autor).

• Manuel Bertran i Oriola: *Epitalami d'exili*.

• Ignasi Papiol i Mora: *El desenvolupament cultural a la vila de Sant Celoni* (prosa).

• (Desert, adjudicat a tema lliure) Manuel Iribarren Paternain, de Pamplona: *Ofrenda en cinco sonetos*.